

ELŐSZÓ

A *Könyvtári Figyelő* e tematikus számát a formai feltárás új szabványai alkalmazására választott módszereknek, a munka során eddig szerzett tapasztalatoknak és felmerült nehézségeknek szenteljük. A téma időszerű: sok könyvtár tért már rá erre az útra, de még nem haladt előre annyira, hogy ne tudna a másiktól tanulni; az éppen megkezdett gyakorlat szemszögéből pedig érdemes visszatekinteni, hogyan jutottunk idáig.

Számunk két részre tagolódik. Az *elsőben* beszámolók követik egymást arról, miként látott neki egy nagy nemzeti könyvtár (az Országos Széchényi Könyvtár), egy nagy tudományos könyvtár (a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára), egy műszaki és egy tudományegyetem (a Budapesti Műszaki Egyetem és a József Attila Tudományegyetem) könyvtára az új szabványok alkalmazásának; milyen nehézségekkel néznek szembe alsó- és középfokú iskolai könyvtáraink; miként szólnak bele e szabványok az Új Könyvek és a központi katalóguscédulák szerkesztésébe, és végül, kik és miként alkották meg őket.

A szám *második* része *Pintér László* cikkét (kissé megszelídített formában) és a rá adott válaszokat tartalmazza. Eredetileg úgy terveztük, hogy az egész szám beszámolókból fog állni. A közművelődési könyvtárak képviselőjének kiválasztott pécsi Városi Könyvtár felkért íródeákja *Pintér László* azonban, sajátos nehézségeik, eredményeik ismertetése helyett, általános kételyének, aggályainak, az új szabványok hazai bevezetése nyomán maradt keserű szájaizének adott hangot. Kötelességemnek tartottam, hogy válaszra adjak módot mindazoknak, akik akár beosztásuk, akár munkájuk, akár pedig személyük szerint érintve érezhették magukat. E válaszok összefoglalják a mögöttük álló évek szinte valamennyi problémáját, a jelenlegi munka nehézségeit és ígéreteit.

A folyóirat szerkesztési elvei nem tartják helyesnek, ha a szerkesztő állást foglal a közölt cikkekkel kapcsolatban, s ez vonatkozik a vendégszerkesztőre is. Hogy e cikkeket nem értékeltem ebben az előszóban, egyedül ennek az elvnek tulajdonítható, s nem annak, hogy nincs véleményem. Csupán egy megjegyzésre szorítokozom. A cikkek szerzői különböző elnevezéssel illetik az új szabványok alkalmazásának munkafolyamatát: „címleírás”, „feldolgozás”, „katalogizálás”, „leíró katalogizálás” stb., de a könyvtárosok körében ismeretes a „dokumentumleírás” is, sőt, *tévesen* az előbbiekkal azonos értelemben

használják a „bibliográfiai leírást” is. Addig is, amíg szabvány nem dönt e kérdésben javasolom, hogy az új szabványok együttes alkalmazását – a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően – *formai feltárásnak* nevezzük (szemben a tartalmi feltárással), amely része a könyvtár feldolgozó munkájának, és amelynek része például a bibliográfiai leírás vagy a leíró katalógus szerkesztése.

Talán a folyóirat egy másik számában mint szerző, leírom mindazt még, mit a cikkek olvasása kapcsán a témáról gondolok, hiszen a szerkesztőség kész akár a beszámolók, akár a vita folytatására, sőt erre kéri is a lap olvasóit.

VARGA Ildikó
vendégszerkesztő

